

[Domov](#) > ... > [Vaše Pravice](#) > [Žrtve Kaznivih Dejanj](#) > [Pravice Žrtev – Po Državah](#) > 2 - Prijava kaznivega dejanja in moje pravice med preiskovanjem kaznivega dejanja ali med sojenjem

2 - Prijava kaznivega dejanja in moje pravice med preiskovanjem kaznivega dejanja ali med sojenjem

Kako lahko prijavim kaznivo dejanje?

Če ste žrtev kaznivega dejanja, ga lahko ustno ali pisno prijavite policiji (ali državnemu tožilcu). Prav tako lahko drugo osebo prosite, naj kaznivo dejanje prijavi v vašem imenu, vendar ji morate dati pisno pooblastilo. Podpisano pisno pooblastilo bo priloženo spisu v zadevi.

Kaznivo dejanje lahko prijavi eden od zakoncev v imenu drugega zakonca ali polnoleten otrok v imenu staršev. Če kaznivo dejanje prijavi otrok, ki je še mladoletna oseba, prijavo poda zastopnik otroka ali pa se prijava poda s soglasjem takega zastopnika.

Če se odločite kaznivo dejanje prijaviti ustno, morate to storiti na policijski postaji. Policist, ki bo sprejel vašo prijavo, jo bo zapisal v zapisnik in vas prosil, da ga podpisete. Pisne prijave je treba prav tako podpisati.

Vaša prijava mora vključevati vaše ime, poklic, domači naslov in podroben opis tega, kar se je zgodilo. Če veste, kdo je storilec kaznivega dejanja, morate zagotoviti vse informacije o njem, ki jih imate, in vse dokaze v zvezi z incidentom. Med preiskavo kaznivega dejanja lahko zagotovite tudi dodatne informacije o zadevi.

Če ne govorite ali razumete romunščine, lahko prijavo vložite v jeziku, ki ga razumete, sodni organ pa jo bo dal prevesti. V tem primeru lahko prosite, da se vsi sodni pozivi, ki jih prejmete, izdajo v jeziku, ki ga razumete.

Če ste žrtev nasilja v družini, lahko zaprosite za začasno odredbo o zaščiti, ki jo izda policija, ali zaprosite pristojno sodišče, da izda odredbo o zaščiti. To pomeni, da morate izpolniti standardno prošnjo, ki se predloži okrožnemu sodišču (*judecătoria*) s pristojnostjo v kraju vašega prebivališča. Prošnjo lahko vložite osebno ali pa jo, če se s tem strinjate, vložijo oseba iz socialnih služb, ki se ukvarjajo z nasiljem v družini, državni tožilec ali policist.

Kako lahko ugotovim, v kateri fazi je moja zadeva?

Po vložitvi vaše prijave bodo policijski organi zadevo posredovali državnemu tožilcu, kjer ji bo dodeljena enotna številka.

Po prijavi kaznivega dejanja lahko potek vaše zadeve preverite tako, da vložite pisno prošnjo, v kateri navedete naslov v Romuniji, e-naslov ali naslov v spletni klepetalnici, na katerega naj organi pošljejo informacije.

Če se tožilec odloči zadevo predložiti sodišču, imate med sodnim postopkom pravico do vpogleda v spis v prostorih sodišča. Poleg tega boste pozvani, da nastopite pred sodiščem.

Ali sem upravičen do pravne pomoči (med preiskavo ali sojenjem)? Pod katerimi pogoji?

Če ste oškodovanec, ste upravičeni do pravne pomoči ali zastopanja.

(a) V celotnem kazenskem postopku ste upravičeni do pomoči pravnega svetovalca, ki ga izberete sami in plačate njegove storitve. Če bo storilec obsojen, boste lahko od njega izterjali stroške pravnega svetovanja.

(b) Če želite, vas lahko ves čas kazenskega postopka zastopa zastopnik, razen če je vaša navzočnost obvezna ali

če tožilec, sodnik ali sodišče meni, da morate biti navzoči, kot je ustrezno (npr. za zaslišanje).

(c) V nekaterih primerih je lahko pravna pomoč v kazenskem postopku zagotovljena brezplačno:

- če tožilec ali sodnik meni, da ne morete poskrbeti za svojo obrambo, in če nimate plačanega pravnega svetovalca;
- če ste mladoletnik in še niste pridobili polne poslovne sposobnosti (s sklenitvijo zakonske zveze ali sodno odločbo);
- na zahtevo, če ste bili žrtev katerega koli od naslednjih kaznivih dejanj: poskus umora in poskus naklepnega umora, telesne poškodbe, naklepna kazniva dejanja, ki povzročijo telesne poškodbe žrtve (pomen telesnih poškodb je opredeljen v kazenskem zakoniku), posilstvo, spolni napad, spolni odnos z mladoletnikom in spolna zloraba mladoletnikov;
- na zahtevo, če ste zakonec, starš ali druga oseba, ki je vzdrževani družinski član žrtve, ki je umrla zaradi umora, naklepnega umora ali drugega naklepnega kaznivega dejanja;
- na zahtevo, če ste žrtev drugih kaznivih dejanj, ki niso navedena zgoraj, in če vaš mesečni dohodek na družinskega člana ni večji od minimalne nacionalne bruto plače. Vlogo za brezplačno pravno pomoč je treba vložiti pri sodišču, pristojnem v kraju, kjer prebivate.

V takih primerih je brezplačna pravna pomoč na voljo le, če ste kaznivo dejanje prijavili policiji ali državnemu tožilcu v 60 dneh od dneva, ko je bilo kaznivo dejanje storjeno, ali, če je ustrezno, v 60 dneh od dneva, ko ste izvedeli za kaznivo dejanje. Če kaznivega dejanja niste mogli prijaviti, rok 60 dni začne teči od prenehanja okoliščin, zaradi katerih ga niste mogli prijaviti.

Če želite prejeti brezplačno pravno pomoč, morate prošnjo vložiti pri tožilcu ali sodišču, kot je ustrezno, tožilec ali sodišče pa bosta sprejela potrebne ukrepe. Brezplačna pravna pomoč vam je na voljo do konca kazenskega postopka.

Ali lahko zahtevam povračilo stroškov (za udeležbo v preiskavi/na sojenju)? Pod katerimi pogoji?

Zahtevate lahko povračilo sodnih stroškov. Sodišče bo odločilo, kakšen del vaših stroškov je treba povrniti in kdo jih bo povrnil.

Če v postopku sodelujete kot oškodovanec ali civilna stranka (če je vaša civilna tožba dovoljena) in če je obdolženec spoznan za krivega (tudi če zaradi določenih razlogov ni obsojen na zaporno kazen), mu bo odrejeno plačilo vaših pravnih stroškov.

Ali se lahko pritožim, če je moja zadeva zaključena še pred začetkom sodnega postopka?

Če se državni tožilec odloči zadevo zaključiti, ne da bi jo predložil sodišču, se lahko zoper njegovo odločitev pritožite v 20 dneh od prejema njene kopije. Pritožbo je treba predložiti nadrejenemu tožilcu.

Če nadrejeni tožilec zavrne vašo pritožbo, se lahko zoper njegovo odločitev pritožite pri sodniku senata za predhodno odločanje pri pristojnem sodišču.

Ali sem lahko vključen v sodni postopek?

V kazenskem postopku lahko sodelujete:

Kot žrtev (oškodovanec)

Če ste zaradi kaznivega dejanja utrpeli škodo, lahko v postopku sodelujete kot žrtev, pri čemer imate številne procesne pravice, ki so opisane spodaj.

Kot priča

Če v kazenskem postopku ne želite sodelovati kot oškodovanec, morate o tem obvestiti sodni organ, ki obravnava

vašo zadevo in ki vas lahko kljub temu pozove, da se udeležite zaslišanja kot priča, če meni, da je to potrebno. Če ste na zaslišanje pozvani kot priča, morate biti navzoči in povedati vse, kar veste o incidentu.

Kot civilna stranka

Če želite zahtevati odškodnino za škodo, ki je nastala zaradi kaznivega dejanja, morate vložiti civilni zahtevek, s čimer postanete civilna stranka v kazenskem postopku.

Na splošno so sodne obravnave odprte za javnost, zaslišanj pa se lahko udeležite ne glede na to, kakšna je vaša vloga v postopku. Vendar se lahko sodišče odloči izvesti obravnave, zaprte za javnost, če za to obstajajo zadostni razlogi. V tem primeru se jih boste lahko udeležili le, če ste oškodovanec ali civilna stranka.

Vaša navzočnost v sodni dvorani je obvezna le, kadar ste pozvani na zaslišanje (npr. kot priča).

Kakšen je moj uradni položaj v sodnem postopku? Na primer, ali sem lahko oziroma ali lahko izberem, da sem: žrtev, priča, civilna stranka ali zasebni tožilec?

Če ste žrtev kaznivega dejanja, imate lahko v pravosodnem sistemu eno od naslednjih vlog:

Žrtev (oškodovanec)

Če ste zaradi kaznivega dejanja utrpeli škodo, lahko v postopku sodelujete kot žrtev, pri čemer imate številne procesne pravice, ki so opisane spodaj.

Civilna stranka

Če želite zahtevati odškodnino za škodo, ki je nastala zaradi kaznivega dejanja, lahko vložite civilni zahtevek, s čimer postanete civilna stranka v kazenskem postopku.

Priča

Če v kazenskem postopku ne želite sodelovati kot oškodovanec, morate o tem obvestiti sodni organ, ki obravnava vašo zadevo in ki vas lahko kljub temu pozove, da se udeležite zaslišanja kot priča, če meni, da je to potrebno. V tem primeru boste povabljeni na zaslišanje in pozvani, da zagotovite podrobne informacije o incidentu. Vaša navzočnost na zaslišanju je obvezna, če ste pozvani v ta namen.

Kakšne so moje pravice in obveznosti v tej vlogi?

Če v kazenskem postopku sodelujete kot *oškodovanec/civilna stranka*, imate več procesnih pravic:

Med kazensko preiskavo:

- imate pravico zahtevati odškodnino za škodo, ki je nastala zaradi kaznivega dejanja. V ta namen morate postati civilna stranka v kazenskem postopku ali vložiti ločeno civilno tožbo. Med kazensko preiskavo lahko kadar koli postanete civilna stranka.
Da bi postali civilna stranka v postopku, morate pred policistom ali tožilcem to ustno zahtevati ali policistu ali tožilcu, ki obravnava zadevo, predložiti pisno vlogo. V vlogi morate navesti, kakšno odškodnino zahtevate, ter razloge in povezane dokaze.
Med prvim zaslišanjem vas bo tožilec ali policist obvestil, da lahko postanete civilna stranka v postopku;
- imate pravico zahtevati povračilo sodnih stroškov. Sodišče bo odločilo, kakšen del vaših stroškov je treba povrniti in kdo jih bo povrnil.
Če v postopku sodelujete kot oškodovanec ali civilna stranka (če je vaša civilna tožba dovoljena) in če je obdolženec spoznan za krivega (tudi če zaradi določenih razlogov ni obsojen na zaporno kazen), mu bo odrejeno plačilo vaših pravnih stroškov;
- imate pravico dobiti informacije o poteku preiskave in, če se tožilec odloči, da zadeve ne bo predložil sodišču, kopijo te odločitve. Za to boste morali pri policistu ali tožilcu, ki obravnava zadevo, vložiti zahtevo in navesti naslov v Romuniji, e-naslov ali naslov v spletni klepetalnici, na katerega boste prejeli informacije.

Če se tožilec odloči zadevo predložiti v odločanje sodišču, boste povabljeni na sodišče;

- imate pravico do storitev tolmačenja in prevajanja, če ne govorite ali razumete romunščine. Če ne govorite romunščine, vam bodo v celotnem kazenskem postopku zagotovljene brezplačne storitve tolmača;
- ste ves čas kazenskega postopka upravičeni do pomoči odvetnika. V posebnih primerih (npr. kadar tožilec meni, da ne morete poskrbeti za svojo obrambo, ali če ste mladoletnik in še niste pridobili polne poslovne sposobnosti, če ste žrtev nekaterih kaznivih dejanj, če so vaši dohodki pod določeno mejo itd. – glej odgovor na prejšnje vprašanje) ste upravičeni do brezplačne pravne pomoči;
- imate pravico, da vas ves čas kazenskega postopka zastopa zastopnik, razen če je vaša navzočnost obvezna ali če tožilec, sodnik ali sodišče meni, da morate biti navzoči, kot je ustrezno (npr. za zaslišanje);
- imate vi ali vaš svetovalec možnost vpogleda v spis. Vendar za vpogled v vaš spis veljajo določena pravila, s katerimi vas bodo seznanili v vložilšču tožilstva;
- imate pravico, da vas policist ali tožilec, ki obravnava zadevo, pozove na zaslišanje. Zahtevate lahko, da vas med zaslišanjem spremlja pravni zastopnik, če ga imate, ter oseba, ki jo sami izberete in katere navzočnost med zaslišanjem se vam zdi koristna. Sodni organ lahko vašo zahtevo zavrne le iz utemeljenih razlogov. Ko prijavite kaznivo dejanje, ki je bilo storjeno zoper vas, vas mora sodni organ takoj zaslišati. Če to ni mogoče, vas mora zaslišati čim prej po prijavi kaznivega dejanja. Kot žrtev nasilja v družini, posilstva ali druge vrste spolnega napada, grdega ravnanja z mladoletniki, nadlegovanja ali spolnega nadlegovanja in v vseh drugih primerih, ko morate varovati svojo zasebnost, lahko zahtevate, da vas zasliši oseba istega spola. Sodni organ lahko vašo zahtevo zavrne le iz utemeljenih razlogov;
- imate pravico, da predložite dokaze in vse druge zahtevke v zvezi z odločanjem o zadevi. To lahko storite med svojim zaslišanjem ali v ločeni vlogi, ki jo predložite sodnemu organu, ki obravnava vašo zadevo;
- če je bil storilcu odrejen pripor, nato pa je bil izpuščen, imate pravico, da vas obvestijo o tem. Med prvim zaslišanjem boste obveščeni o tej pravici in vprašani vas bodo, ali želite biti obveščeni o izpustitvi storilca;
- se lahko pritožite zoper dejanja, storjena v zvezi z vašo zadevo. Če je dejanje storil policist, morate pritožbo predložiti tožilcu, ki obravnava vašo zadevo, če pa je dejanje storil tožilec, ki obravnava vašo zadevo, jo morate predložiti nadrejenemu tožilcu.
Če se pritožite zoper odločitev tožilca glede zaključka kazenske zadeve in če je vaša pritožba zavrnjena, se lahko zoper to odločitev pritožite pri sodniku senata za predhodno odločanje.

Med sojenjem:

- imate pravico zahtevati odškodnino za škodo, ki je nastala zaradi kaznivega dejanja. V ta namen morate postati civilna stranka v kazenskem postopku ali vložiti ločeno civilno tožbo.
Če ste v kazenski preiskavi sodelovali kot civilna stranka, lahko enak status ohranite tudi med sojenjem. Če v kazenski preiskavi niste sodelovali kot civilna stranka, lahko pred začetkom izvajanja dokazov še vedno postanete civilna stranka v sodnem postopku. O tem boste obveščeni, ko boste povabljeni na prvo sodno obravnavo.
Pred sodiščem lahko ustno zahtevate, da postanete civilna stranka v sodnem postopku, ali v ta namen predložite pisno vlogo. V vlogi morate navesti, kakšno odškodnino zahtevate, ter razloge in povezane dokaze;
- imate pravico zahtevati povračilo sodnih stroškov. Sodišče bo odločilo, kakšen del vaših stroškov je treba povrniti in kdo jih bo povrnil.
Če v postopku sodelujete kot oškodovanec ali civilna stranka (če je vaša civilna tožba dovoljena) in če je obdolženec spoznan za krivega (tudi če zaradi določenih razlogov ni obsojen na zaporno kazen), mu bo odrejeno plačilo vaših pravnih stroškov;
- imate pravico do storitev tolmačenja in prevajanja, če ne govorite ali razumete romunščine. Če ne govorite romunščine, vam bodo v celotnem kazenskem postopku zagotovljene brezplačne storitve tolmača;
- ste ves čas kazenskega postopka upravičeni do pomoči odvetnika. V posebnih primerih (npr. kadar tožilec meni, da ne morete poskrbeti za svojo obrambo, ali če ste mladoletnik in še niste pridobili polne poslovne sposobnosti, če ste žrtev nekaterih kaznivih dejanj, če so vaši dohodki pod določeno mejo itd. – glej odgovor na prejšnje vprašanje) ste upravičeni do brezplačne pravne pomoči;
- imate pravico, da vas ves čas kazenskega postopka zastopa zastopnik, razen če je vaša navzočnost obvezna ali če tožilec, sodnik ali sodišče meni, da morate biti navzoči, kot je ustrezno (npr. za zaslišanje);
- imate vi ali vaš svetovalec možnost vpogleda v spis. Vendar za vpogled v vaš spis veljajo določena pravila, s katerimi vas bodo seznanili v vložilšču sodišča;
- imate pravico do zaslišanja med sodnim postopkom. Sodišče vas bo pozvalo, da se udeležite zaslišanja, in postavljena vam bodo vprašanja v zvezi s kaznivim dejanjem. Poleg tega boste pozvani, da poveste vse, kar

- se spomnite o incidentu;
- imate pravico, da obdolžencu, pričam in sodnim izvedencem med njihovim zaslišanjem postavljate vprašanja;
- imate pravico, da vložite ugovore in predložite ugotovitve o kazenskih zadevah v zadevi;
- imate pravico, da predložite dokaze in vse druge zahteve v zvezi z odločanjem o zadevi;
- če je bil storilcu odrejen pripor ali naložena zaporna kazen, imate pravico, da vas obvestijo o njegovi izpustitvi. Če med prvim zaslišanjem v kazenski preiskavi, ko ste bili obveščeni o tej pravici, niste zahtevali, da vas obvestijo o izpustitvi storilca, lahko to med sojenjem še vedno zahtevate, in sicer ustno pred sodiščem ali pisno;
- ko bo odločba na voljo, boste o njej obveščeni in imate pravico, da se zoper njo pritožite.

Oškodovanec, civilna stranka ali priča v kazenskem postopku ima tudi več obveznosti, ki izhajajo iz potrebe, da sodni organi ugotovijo resnico v zadevi in da se dokaže odgovornost storilca:

- obveznost, da se zglasite pri policistu, tožilcu ali sodniku, ko ste pozvani k podaji izjav;
- obveznost, da poveste vse, kar veste v zvezi z incidentom; zavedati se morate, da vas lahko sodni organi obtožijo in obsodijo zaradi krive izpovedbe, če jim napačno prikažete dejstva. Kot zakonec ali bližnji sorodnik osumljenca/obdolženca lahko zavrnete dajanje izjav. Poleg tega lahko zavrnete odgovarjanje na vprašanja, če se ta nanašajo na poslovno skrivnost, ki jo morate varovati, kadar je to pravno zavezujoče za sodne organe;
- obveznost, da sodne organe obvestite o vseh spremembah naslova, da vas lahko pokličejo in vam pošljejo morebitna prihodnja obvestila o postopku;
- vesti se morate dostojno in spoštovati resnost sodne obravnave. Sicer lahko sodišče odredi, da vas odstranijo iz sodne dvorane.

Med kazensko preiskavo in med sodnim postopkom ste upravičeni do zaščitnih ukrepov, če sodni organi menijo, da ste v nevarnosti, ali če ste žrtev nekaterih kaznivih dejanj, ki lahko vplivajo na vašo zasebnost ali dostojanstvo.

Zelo pomembno je, da se zavedate, da če sodni organi menijo, da ste morda v nevarnosti ali da bi lahko bila vaša zasebnost ali dostojanstvo ogrožena zaradi informacij, ki jih zagotovite, ali zaradi drugih razlogov, lahko na vašo zahtevo ali na lastno pobudo (*ex officio*) sprejmejo nekatere ukrepe za zagotovitev vaše varnosti, kot so:

- zagotovitev nadzora ali varovanja vašega doma ali začasnega bivališča;
- zagotovitev spremstva in zaščite vam in vašim družinskim članom med potovanji;
- varstvo podatkov o vaši identiteti;
- zaslišanje z avdiovizualnimi sredstvi, pri čemer je vaš glas spremenjen, vaša podoba pa zamegljena, kjer vaša navzočnost ni potrebna in če drugi ukrepi ne zadostujejo;
- zagotovitev, da je sodna obravnava med vašim celotnim zaslišanjem zaprta za javnost.

Sodnik lahko odloči, da bo sodna obravnava zaprta za javnost, če meni, da je to potrebno za vašo varnost med sodnim postopkom. Sodnika lahko tudi prosite, naj odredi sodno obravnavo, zaprto za javnost.

Poleg tega lahko sodišče med sodnim postopkom prepove vse objave besedil, risb, slik ali podob, ki bi lahko razkrile vašo identiteto.

Če ste *priča*, ste upravičeni tudi do drugih posebnih načinov zaščite prič. Če menite, da ste v nevarnosti, morate o tem obvestiti policista, tožilca ali sodnika in zagotoviti čim več informacij.

Ali lahko med sojenjem podam izjavo ali predlagam dokaze? Pod katerimi pogoji?

Da. Če ste se odločili sodelovati v sodnem postopku, vas lahko tožilec/policist in sodnik zaslišijo kot oškodovanca/civilno stranko.

Tožilec ali policist vas bo pozval, da se zglasite v prostorih policije/tožilstva, kjer vas bodo zaslišali, med sojenjem pa boste pozvani na zaslišanje v sodnem postopku.

Katere informacije bom prejel med sojenjem?

Med kazenskim postopkom lahko dobite informacije o poteku zadeve in kopijo odločitve tožilca v zvezi s smiselnostjo predložitve zadeve sodišču. Za to boste morali pri policistu ali tožilcu, ki obravnava zadevo, vložiti zahtevo in navesti naslov v Romuniji, e-naslov ali naslov v spletni klepetalnici, na katerega boste prejeli informacije.

Med sojenjem vas bodo povabili na prvo obravnavo in obvestili, da lahko postanete civilna stranka v postopku. Za naslednje obravnave ne boste več prejeli vabil. Ob udeležbi na sodnih obravnavah ali vpogledu v spis boste obveščeni o poteku zadeve in datumih naslednjih obravnav. Vendar boste povabljeni vsakič, ko vas bo treba zaslišati.

Ko bo odločba na voljo, vam bo poslana njena kopija.

Če ne razumete romunščine, vam bo povzetek odločbe (poročilo o odločbi sodišča brez obširne obrazložitve) zagotovljen v jeziku, ki ga razumete. Obrazložitev vam bo zagotovljena v romunščini, za prevod pa lahko uporabite storitve tolmačenja, ki so vam na voljo.

Ali bom lahko imel dostop do sodnih spisov?

Da, vi ali vaš svetovalec imate možnost vpogleda v spis. Če si želite ogledati spis, se morate zglasiti v vložišču tožilstva ali sodišča, kjer hranijo vaš spis, in vložiti vlogo za vpogled.

Vendar za vpogled v vaš spis veljajo določena pravila, s katerimi vas bodo seznanili v vložišču.

Imate pravico, da vas seznanijo s pogoji in postopkom za sprejem v program za zaščito prič.

■ Zadnja posodobitev: 14/08/2025

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.